

24.9.2013

1/2

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@minedu.fi

Viite: Kirjallinen lausuntopyyntö: Opetus- ja kulttuuriministeriö 19.8.2013; OKM 47/040/2012

Asia: Lausuntopyyntö korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmisteleavan työryhmän muistiosta

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmisteleavan työryhmän muistiosta ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Uudistamisesitykset korkeakoulujen erikoistumisopinnoista vastaavat nykytilan ongelmiin, joissa kaikilla koulutusaloilla ei ole omaa korkeakoulututkinnon jälkeisen koulutuksen mallia. Yksilön näkökulmasta korkeakoulututkinnon jälkeisen koulutuksen saatavuudessa on myös merkittäviä alakohtaisia eroja.

Työryhmä esittää uudistettavalta korkeakoulujen erikoistumiskoulutukselta useita tavoiteltavia näkökulmia yksilön, työnantajan, korkeakoulujen ja koulutusjärjestelmän näkökulmasta. Näissä kaikissa on tunnistettavissa hyvin paljon piirteitä nykyisestä ammatillisen koulutuksen tutkintojen rakentumisesta ja tutkintojärjestelmästä. Näitä ovat esimerkiksi työelämälähtöisyys, yksilöllisten tarpeiden näkökulman huomioon ottaminen, koulutuksen osaamisperusteisuus, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, henkilökohtainen oppimissuunnitelma sekä koulutuksen työelämäyhteyksien kehittäminen.

MTK kannattaa työryhmän esitystä erikoistumiskoulutuksen rekisterivelvollisuudesta, jota pitäisi Opetushallitus. Tähän tarkoitukseen on kuitenkin varattava riittävät resurssit. Rekisteri kokoaa hajanaisuutta ja lisää vertailtavuutta eri koulutusalojen erikoistumiskoulutuksien tarjonnasta.

Työryhmä esittää, että korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset eivät vain vastaa työelämän osaamistarpeisiin, vaan myös ennakoivat niitä. Koska työelämän muutos on nopeaa ja osaamisen päivittämistä, täydentämistä ja erikoistumista tarvitaan, ei vain omalta alalta, vaan myös yhä enemmän rinnakkaisilta tai aivan toiselta koulutusaltalta, MTK kysyykin, miten varmistetaan, että eri alojen rajapintojen osaaminen otetaan huomioon korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksia suunniteltaessa ja tarjottaessa niitä. MTK kysyy edelleen, miten yksilön kannalta mahdollistetaan erikoistuminen toisella koulutusallalla kuin mihin on peruskoulutuksen saanut. Tämänäyttöisiä koulutuspolkuja voi syntyä esimerkiksi, kun perustutkinto on suoritettu soveltavalla alalla ja halutaan erikoistua ko. alan kaupalliseen tai tekniseen suuntaan. Jotta päällekkäistä koulutusta ei syntyisi, miten määritellään täydennyskoulutuksen ja erikoistumiskoulutuksen suhde ja erot toisiinsa nähden?

MTK kannattaa työryhmän ehdotusta käynnistää yhdessä korkeakoulujen ja työelämän kanssa hanke erikoistumiskoulutuksen kehittämiseksi. MTK on myös mielellään mukana työryhmässä kehitettäessä erikoistumiskoulutuksia edelleen.

MTK epäilee, onko suuntaus, jossa erikoistumiskoulutuksien ohjaus siirtyisi ko. alan ministeriöön, oikea. Suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuus on pitkälti yhtenäinen hallinnon koordinointi verrattuna esimerkiksi moniin muihin maihin. Tällä on varmistettu samansuuntainen koulutusjärjestelmän kehittäminen. Myös erikoistumiskoulutuksen rahoituksen kytkeminen ko. alan ministeriön rahoitukseen koulutusta kehitettäessä hajaannuttaa ja todennäköisesti ohjaa eri koulutusalojen resursointiin tulevaisuudessa hyvin eri määriä rahaa.

Helsingissä 24.9.2013

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Antti Sahi
toiminnanjohtaja

Susanna Tauriainen
koulutusjohtaja